ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/1871

od 22. listopada 2021.

o izmjeni Odluke 2014/312/EU o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za boje i lakove za unutarnju i vanjsku primjenu

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2021) 7514)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ([1]), a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

(1) Prema Uredbi (EZ) br. 66/2010 znak za okoliš EU-a može se dodijeliti proizvodima koji imaju smanjen utjecaj na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa. Za svaku skupinu proizvoda potrebno je utvrditi posebna mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a.

(2) Odlukom Komisije 2014/312/EU ([2]) utvrđuju se kriteriji i povezani zahtjevi u pogledu procjene i verifikacije za boje i lakove za unutarnju i vanjsku primjenu.

(3) U skladu sa zaključcima provjere prikladnosti znaka za okoliš EU-a u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) od 30. lipnja 2017. ([3]) službe Komisije procijenile su relevantnost izmjene kako bi se zajamčila visoka razina primjene programa za tu skupinu proizvoda. Provedeno je i savjetovanje s javnim dionicima.

(4) Tom je procjenom potvrđeno da je potrebno odstupanje za pigment titanov dioksid (TiO_2), CAS br. 13463-67-7 i za pigmentni aditiv trimetilolpropan (TMP), CAS br. 77-99-6, kako bi kriteriji ostali u potpunosti operativni.

(5) Nakon donošenja Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/217 ([4]) za pigment TiO_2 u obliku suhog praha utvrđeno je usklađeno razvrstavanje kao karcinogene tvari 2. kategorije ako se udiše s povezanom šifrom upozorenja H351 i oznakom upozorenja „sumnja na moguće uzrokovanje raka” ako 1 % ili više čestica TiO_2 ima aerodinamički promjer od najviše 10 μm. To razvrstavanje stupit će na snagu 1. listopada 2021. i od tog datuma uporaba titanova dioksida u proizvodima boja i lakova sa znakom za okoliš EU-a u koncentracijama većima od 0,010 % masenog udjela više neće biti moguća, osim ako nije izričito navedeno odstupanje u pogledu zahtjeva iz kriterija 5.(a)(i.) utvrđenog u Prilogu Odluci Komisije 2014/312/EU.

(6) Informacije koje su dostavili dionici iz industrijskog sektora, članovi Odbora Europske unije za znak za okoliš i nositelji dozvole za znak za okoliš EU-a pokazuju da se TiO_2 trenutačno upotrebljava u najmanje 91 % proizvoda boja i lakova sa znakom za okoliš EU-a (tipični udio TiO_2 u bojama i lakovima iznosi 3–30 % masenog udjela i do 65 % u pastama za nijansiranje). Drugim znakovima za okoliš ISO 14024 tipa I u Uniji već su predviđena odstupanja u pogledu uporabe TiO_2 bez obzira na koncentraciju u tekućim bojama i lakovima koji nemaju šifru opasnosti H351.

([1]) SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

([2]) Odluka Komisije 2014/312/EU od 28. svibnja 2014 . o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za boje i lakove za unutarnju i vanjsku primjenu (SL L 164, 3.6.2014., str. 45.).

([3]) Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o reviziji provedbe Uredbe (EZ) br. 122/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) i Uredbe (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a (COM(2017) 355 final).

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/217 od 4. listopada 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa za potrebe njezine prilagodbe tehničkom i znanstvenom napretku te o ispravku te uredbe (SL L 44, 18.2.2020., str. 1.).

(7) TiO2 je pigment s najvećom učinkovitošću u odnosu na sve druge poznate alternative zbog svoje visoke bjeline i visokog indeksa refrakcije. Kako bi se osigurala određena neprozirnost premaza, boje i lakovi s alternativnim pigmentima, kao što su cirkonijev oksid, cinkov oksid, barijev sulfat ili cinkov sulfat, trebali bi sadržavati veće udjele pigmenta ili se nanositi u gušćim premazima, što bi dovodilo do većih učinaka na okoliš.

(8) Zahtjev za odstupanje u pogledu uporabe TiO_2 u bojama i lakovima sa znakom za okoliš EU-a trebao bi se primjenjivati samo na smjese u kojima prisutnost TiO_2 ne uzrokuje razvrstavanje konačnog proizvoda sa šifrom upozorenja H351. Međutim, u skladu se Delegiranom uredbom (EU) 2020/217 naljepnica na pakiranju tekućih smjesa koje sadržavaju najmanje 1 % čestica TiO_2 aerodinamičkog promjera od najviše 10 μm mora sadržavati sljedeću obavijest EUH211: „Upozorenje! Pri prskanju mogu nastati opasne respirabilne kapljice. Ne udisati aerosol ni maglicu.”, kako je utvrđeno u Prilogu II. dijelu 2. Uredbe (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]).

(9) U ožujku 2020. u okviru zajedničkog podneska za potrebe popisa razvrstavanja i označivanja kojim upravlja Europska agencija za kemikalije utvrđeno je razvrstavanje pigmentnog aditiva TMP-a kao reproduktivno toksične tvari 2. kategorije s povezanom šifrom upozorenja H361fd i oznakom upozorenja „sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost ili nerođeno dijete”. Proizvođači boja ne upotrebljavaju izravno TMP, ali on može biti prisutan u pigmentima kao aditiv u koncentracijama do 1,0 % masenog udjela pigmenta (najčešće do 0,6 %). Pigmenti tretirani TMP-om ne mogu se upotrebljavati u proizvodima boja i lakova sa znakom za okoliš EU-a ako koncentracija TMP-a u proizvodu boje i laka prelazi 0,010 % masenog udjela. Radi olakšavanja uporabe pigmenata tretiranih TMP-om, za prisutnost TMP-a treba izričito navesti odstupanje od zahtjeva iz kriterija 5.(a) „Sveukupna ograničenja za razvrstavanja prema opasnosti i oznake upozorenja” iz Odluke 2014/312/EU.

(10) Informacije koje su dostavili dionici iz industrijskog sektora, članovi Odbora Europske unije za znak za okoliš EU-a i nositelji dozvole za znak za okoliš EU-a pokazuju da se pigmenti tretiraju TMP-om kako bi se poboljšao njihov protok tijekom doziranja i disperzija tijekom miješanja. Pigmenti tretirani TMP-om omogućuju bolju disperziju i kraće vrijeme miješanja (procijenjeno smanjenje je 30 %), što rezultira uštedama energije i većim stopama produktivnosti postrojenja. Trenutačno nisu poznate alternative kojima bi se osigurale prednosti TMP-a u pogledu protoka i disperzije. Procjenjuje se da bi istraživanje i razvoj neopasnih ili manje opasnih alternativa TMP-u trajali najmanje dvije godine bez jamstva uspjeha. Nastavak uporabe pigmenata tretiranih TMP-om u proizvodima boja i lakova u Uniji je već dopušten u okviru nekoliko drugih znakova za okoliš ISO 14024 tipa I.

(11) Potrebu za odstupanjima za TiO_2 i TMP nakon razdoblja valjanosti Odluke 2014/312/EU trebalo bi pažljivo procijeniti tijekom postupka revizije povezanih kriterija. U međuvremenu se industrijski sektor potiče na pronalaženje sigurnijih alternativa tim tvarima.

(12) Radi jasnoće, u točki 1. podtočki (iii.) Dodatka Prilogu Odluci 2014/312/EU, potrebno je zamijeniti prag od 0,0200 % naveden za 2-metil-2H-izotiazol-3on (MIT), CAS br. 2682-20-4; EZ br. 220-239-6, s 0,0015 %, radi usklađivanja sadržaja kriterija 5.(a) tog priloga s 13. prilagodbom tehničkom i znanstvenom napretku Uredbe (EZ) br. 1272/2008 ([6]), koja je stupila na snagu 1. svibnja 2020.

(13) Prilagodbom znanstvenom i tehničkom napretku, 13. po redu, zapravo je smanjena granična koncentracija MIT-a na 0,0015 %, što bi uzrokovalo razvrstavanje smjese kao tvari koja izaziva preosjetljivost kože 1.A kategorije s povezanom šifrom upozorenja H317 i oznakom upozorenja „može izazvati alergijsku reakciju kože”. Kriterij 5.(a) ne dopušta razvrstavanje konačnog proizvoda boje ili laka sa znakom za okoliš EU-a pod šifrom upozorenja H317, osim ako nije izričito navedeno odstupanje. Stoga je prag od 0,0200 % naveden za MIT u Dodatku o znaku za okoliš EU-a Prilogu Odluci 2014/312/EU proturječan i trebalo bi ga zamijeniti s 0,0015 %.

([5]) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

([6]) Uredba Komisije (EU) 2018/1480 od 4. listopada 2018. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa za potrebe njezine prilagodbe tehničkom i znanstvenom napretku te o ispravku Uredbe Komisije (EU) 2017/776 (SL L 251, 5.10.2018., str. 1.).

(14) Radi jasnoće, u točki 1. podtočki (iii.) Dodatka Prilogu Odluci 2014/312/EU, potrebno je zamijeniti prag od 0,0500 % naveden za tvar 2-oktil-2H-izotiazol-3-on (OIT), CAS br. 26530-20-1; EZ br. 247-761-7, s 0,0015 % radi usklađivanja sadržaja kriterija 5.(a) tog priloga s 15. prilagodbom tehničkom i znanstvenom napretku Uredbe (EZ) br. 1272/2008, koja će stupiti na snagu 1. ožujka 2022.

(15) Prilagodbom znanstvenom i tehničkom napretku, 15. po redu, smanjit će se granična koncentracija OIT-a na 0,0015 %, što bi uzrokovalo razvrstavanje smjese kao tvari koja izaziva preosjetljivost kože 1.A kategorije s povezanom šifrom upozorenja H317 i oznakom upozorenja „može izazvati alergijsku reakciju kože". Kriterij 5.(a) ne dopušta razvrstavanje konačnog proizvoda boje ili laka sa znakom za okoliš EU-a pod šifrom upozorenja H317, osim ako nije izričito navedeno odstupanje. Stoga bi prag od 0,0500 % naveden za OIT u Dodatku o znaku za okoliš EU-a bio proturječan od 1. ožujka 2022. i trebalo bi ga zamijeniti s 0,0015 %, s učinkom od tog datuma nadalje.

(16) Odluku 2014/312/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(17) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Jedini članak

Prilog Odluci 2014/312/EU mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Odluci.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. listopada 2021.

Za Komisiju
Virginijus SINKEVIČIUS
Član Komisije

PRILOG

Dodatak Prilogu Odluci 2014/312/EU mijenja se kako slijedi:

(1) odjeljak pod naslovom „1. Konzervansi dodani kolorantima, vezivima i konačnom proizvodu, (iii.) Ukupno dopuštene količine tvari i spojeva izotiazolinona u gotovom proizvodu" mijenja se kako slijedi:

(a) granična vrijednost od 0,0200 % za 2-metil-2H-izotiazol-3on zamjenjuje se sljedećim:

„2-metil-2H-izotiazol-3-on: 0,0015 %";

(b) granična vrijednost od 0,0500 % za 2-oktil-2H-izotiazol-3-on zamjenjuje se sljedećim:

„2-oktil-2H-izotiazol-3-on: 0,0500 % (do 28. veljače 2022.); 0,0015 % (od 1. ožujka 2022. nadalje)";

(2) u odjeljku pod naslovom „5. Razne funkcionalne tvari za opću primjenu", točka (f) (Pigmenti) zamjenjuje se sljedećim:

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
„(f) Pigmenti Primjenjivost: Svi proizvodi	Ograničenje: Pigmenti koji sadržavaju metale smiju se koristiti samo ako je laboratorijsko ispitivanje pigmenta pokazalo da je kromofor metala vezan unutar kristalne rešetke i netopiv. Odstupanje: Odobrava se odstupanje u pogledu primjene, bez potrebe za testiranjem, sljedećih metala koji sadržavaju pigmente: — barijev sulfat, — antimon nikal u netopivoj rešetki TiO_2, — kobaltov aluminat spinel plava, — kobaltov kromit spinel tirkizna.	nije primjenjivo	Verifikacija: Iz rezultata ispitivanja vidljivo je da je kromofor pigmenta vezan u kristalnoj rešetci i netopiv. Ispitna metoda: DIN 53770-1 ili jednakovrijedna.
	Odstupanje od kriterija 5.(a): karc. kat. 2., H351 (udisanje): — samo za titanov dioksid (TiO_2) i samo u slučajevima u kojima prisutnost TiO_2 ne uzrokuje karc. 2, razvrstavanje pod šifrom H351 proizvoda boje ili laka za koje se treba dodijeliti dozvola.	nije primjenjivo	Verifikacija: Podnositelj zahtjeva mora dokazati da i on i dobavljač TiO_2 imaju uspostavljene sustave za smanjenje izloženosti suhom prahu TiO_2 na radnom mjestu (npr. zatvoreni sustavi za doziranje, ventilirani prostori za doziranje i miješanje, osobna zaštitna oprema).
	Odstupanje od kriterija 5.(a): repr. kat. 2., H361fd: — za trimetilolpropan (TMP) i samo ako se koristi kao aditiv u pigmentima	0,50 %	Verifikacija: Dobavljač pigmenata izjavljuje da udio TMP-a ne prelazi 0,50 % masenog udjela pigmenta."